شینجیاڭنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇدى قامتاماسىز ەتۋى

(باسى 1 ـ بەتتە)

كەدەي حالىق سانى ٴبىرشاما كوپ بولدى. اسرەسە، وڭتۇستىك شینجیاڭداعى 4 ایماق ـ وبلىستىڭ (حوتان ایماعى، قاشقار ایماعى، اقسۋ ایماعى، قىزىلسۋ قىرعىز اۆتونومیالى وبلىسى) ەكولوگیالىق ورتاسى ناشار، ەكونومیكالىق نەگىزى ٴالسىز، جۇمىستاندىرۇ كۇتەرىمدىلىك قۇاتى وتە كەمشىل، مەملەكەت تۇراقتاندىرعان اۋىر كەدەي ٴوڭىر. ونىڭ ۇستىنە ۇزاق ۋاقىتتان بەرى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك كۇشتەرى، ۇلتتىق بولشەكتەۋشى كۇشتەر، ٴدىني ۇشقارى كۇشتەر "تاعدىردى قۇداي بەلگىلەيدى"، "ٴدىن قاعيدالارى مەملەكەت زاڭىنان ۇستەم تۇرادى" دەگەندى ۋاعىزداپ، قالىڭ بۇقارانى مەملەكەتتە ٴبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ٴتىل ـ جازۋدى ۇيرەنۋگە كەدەرگىلىك جاساۋعا، وسى زامانعى علىم بىلىمدەرىن قاپىلاۋعا، جۇمىستانۋ شەبەرلىگىن ۇيرەنۋدەن، يگەرۋدەن، ەكونومیكالىق شارت ـ جاعدايىن جاقسارتۋدان، ٴوزىن دامىتۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋدان باس تارتۋعا جەلىكتىرىپ، ٴىشىنارا بۇقارانىڭ يدەيالىق كوزقاراسىنىڭ مەشەۋلىگىنە، مادەنيەت دەڭگەيىنىڭ جوعارى بولماۋىنا، جۇمىستانۋ قابىلەتىنىڭ جەتەرسىزدىگىنە، جۇمىستانۋ مولشەرىنىڭ ٴبىرشاما تومەندىگىنە، كىرىسىنىڭ ەرەكشە شەكتى، تۇرمىستىڭ ۇزاق ۋاقىت كەدەي بولۋىنا مۇرىندىق بولدى.

ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇ قىزمەتىن ويداعىدايداي دىستەۋدىڭ ٴار ۇلت حالقىنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستانۋ ۇقىعىن قامتاماسىز ەتۋ، حالىق تۇرمىسىن دامىتۋ جانە جاقسارتۋ، قوعامنىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورىنقتىلىعىن جەبەۋ جونىنەن كەلەلى مانگە يە. اسرەسە، 2012 ـ جىلعى جۇڭگو كومۋنيستىك پارتياسىنىڭ 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، شینجیاڭ جۇمىستاندىرۇ ارقىلى حالىقتا تيىمدىلىك جاساۋ ينجەنەرياسىن بار كۇشپەن اتقارىپ، جۇمىستاندىرۇ بويىنشا باۋلۋ تەبىنىن ٴۇرتىس ارتتىرىپ، جۇمىستاندىرۇ ارناسىن بەلسەنە كەڭەيتىپ، جۇمىستاندىرۇ قامتىمىن ٴونىمدى ارتتىرىپ، جۇمىستانۋ جاعدايىن ٴۇرتىس جاقسارتۋدى، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ كىرىس دەڭگەيى ۇزدىكسىز جوعارىلاپ، تۇرمىس ساپاسى بارعان سايىن جاقسارىپ، تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى كورىنەتىن كۇشەيدى.

ساياسات جۇيەسى اناعۇرلىم كەمەلدەندى. تاياۋ جىلداردان بەرى شینجیاڭ مەملەكەتتىك جۇمىستانۋدى ورنىقتىرۋ، جۇمىستانۋدى جەبەۋ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن دايەكتىلەندىرىپ، تیاناقتاندىرىپ، حالىقتىڭ ۇنەمەن سانالاسىپ ٴارى ٴوزىنىڭ ٴىس جۇزىندىگىمەن ۇشتاستىرىپ «شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوندىق پارتكومىنىڭ، اۆتونومیالى رایوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ جۇمىستاندىرۇ، شارۋاشىلىق قۇرۇ قىزمەتىن اناعۇرلىم جەبەۋ جونىندەگى پىكىرى»، «شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ جانە بۇدان بىلايعى ٴبىر مەزگىلدەگى جۇمىستاندىرۇ، شارۋاشىلىق قۇرۇ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ جونىندەگى اتقارۋ پىكىرى»، «شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوننىڭ "13 ـ بەسجىلدىقتاعى" جۇمىستاندىرۇدى جەبەۋ جوباسى» سياقتى حۇجاتتاردى شعارىپ، ەكونومیكالىق داۋىدى، قازىنالىق قامتاماسىز ەتۋدى، سالىق تيىمدىلىگىن، فينانستىق قولداۋدى جانە قالا، اۋىلدى، وڭىرلەردى، قاۋىمدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ، سوندای ـ اق يكەمدى جۇمىستانۋدى قولداۋ، كەدەي قاۋىمنىڭ جۇمىستانۋىنا كومەكتەسۋ سياقتى جاقتاردا جۇيەلى ورنالاستىرۋ جاساپ، ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇدى جەبەۋگە، ەڭبەكشىلەردىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن قورعاۋعا بەرىك تۇزىمدىك قامتاماسىزدىق ازىرلەدى.

جۇمىستاندىرۇ كولەمى ۇزدىكسىز كەڭەيدى. نازاردى ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇداعى ٴتۇيىندى قاۋىمعا جانە اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە شوعىرلاندىرىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ سول جەردە، تاياۋ ماڭدا جۇمىستانۋعا، تارتىپپەن قالاعا كىرىپ جۇمىستانۋعا جانە دەربەس شارۋاشىلىق قۇرۋعا جەتكىزىپ، كەدەي ەڭبەككۇشتەردى باسقا كاسىپ سالاسىنا ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇدى تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتتى. 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن، شینجیاڭدا ەڭبەكپەن جۇمىستانعان جالپى ادام سانى 11 میللیون 352 مىڭ 400 ادامنان 13 میللیون 301 مىڭ 200 ادامعا كوبەيىپ، 17.2% ارتتى؛ جىلىنا ورتا ەسەپپەن جاڭادان ارتقان قالا ـ قالاشقتاردا جۇمىستانعاندار 471 مىڭ 200 ادامنان استى، مۇنىڭ ىشىندە وڭتۇستىك شینجیاڭ وڭىرىندە 148 مىڭ ادام بولىپ، 31.4%تى يەلەدى؛ جىلىنا ورتا ەسەپپەن اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن باسقا كاسىپ سالاسىنا ويىسىپ جۇمىستانعاندار 2 میللیون 763 مىڭ ادام ـ رەتتەن استى، مۇنىڭ ىشىندە وڭتۇستىك شینجیاڭ وڭىرىندە ٴبىر میللیون 678 مىڭ ادام ـ رەت بولىپ، 60%تەن استامىن يەلەدى.

جۇمىستاندىرۇ قۇرىلىمى اناعۇرلىم ۇيلەسىمدى بولدى. قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى ىلگەرىلەتۋدى نەگىزگى جەلى ەتىپ، 1 ـ كاسىپ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋعا، 2 ـ كاسىپتى ٴتۇيىندى يگەرۋگە، 3 ـ كاسىپتى قارىشتاپ دامىتۋعا تاباندى بولىپ، ەرەكشە ابزالدىلىقتا يە كاسىپ سالاسىن جانە ەڭبەككۇش شوعىرلانعان كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرىپ، زورايتىپ، ەڭبەككۇشتەردى 3 ـ كاسىپ سالاسىنا تارتىپپەن ويىسۋعا جەتەكتەدى. 3 كاسىپ سالاسىنىڭ ورنالاسۋىنان قاراعاندا، جۇمىستانعاندارداڭ ۇستاعان سالىستىرماسى 2014 ـ جىلى 38.6 : 16.0 : 45.4، 2019 ـ جىلى 49.5 : 14.1 : 36.4 بولدى، مۇنىڭ ىشىندە 3 ـ كاسىپ سالاسىندا جۇمىستانعاندارداڭ ۇستاعان سالىستىرماسى 10.9 پايىز جوعارىلاپ، جۇمىستانۋدى ەڭ كوپ قابىلداعان كاسىپ سالاسىنا اينالدى. قالا، اۋىلدىڭ ورنالاسۋىنا قاراعاندا، ٴتىپتى دە كوپ اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەككۇشتەر قالا ـ قالاشقتا قاراي ويىسىپ، قالا ـ قالاشقتىڭ جۇمىستانۋعا باۋراۋ قۇاتى اناعۇرلىم كۇشەيدى. 2014 ـ جىلى قالا ـ قالاشقتاردا جۇمىستانعان ادام سانى 5 میللیون 354 مىڭ ادام بولدى، 2019 ـ جىلى 7 میللیون 341 مىڭ 700 ادامعا كوبەيىپ، جالپى جۇمىستانعاندارداڭ 55.2% ۇستادى.

ەڭبەككۇشتەردىڭ ساپاسى كورنەكتى جوعارىلادى. وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى حالىقتا تيىمدىلىك جاساۋ ينجەنەرياسىن اتقارۋ ارقىلى شینجیاڭنىڭ مەكتەپكە دەيىنگى تاربيەسى، 9 جىلدىق مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋى، تولىق ورتا ساتىسىنداعى وقۋ ـ اعارتۋى، جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋى، كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋى تۇگەلدەي تاريحتاعى ەڭ جوعارى دەڭگەيگە جەتتى. 2019 ـ جىلى ادەتتەگى جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋ بويىنشا مەكتەپتەگى وقۋشىلار 453 مىڭ 800 ادام بولىپ، 2014 ـ جىلداعىدان 146 مىڭ 200 ادام ارتتى؛ ورتا دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋ بويىنشا مەكتەپتەگى وقۋشىلار ٴبىر میللیون 843 مىڭ 600 ادام بولىپ، 2014 ـ جىلداعىدان 147 مىڭ 600 ادام ارتتى. جۇمىستاندىرۇ بويىنشا شەبەرلىككە باۋلۋدى ورىستەتۋ ارقىلى جاڭا ٴداۋىر ٴبىلىم ۇلگىسىندەگى، شەبەرلىك ۇلگىسىندەگى، جاڭالىق اشۋ ۇلگىسىندەگى ەڭبەكشىلەر قالىڭ قوسىنىن تاربيەلەپ جەتىلدىرىدى. ساناققا قاراعاندا، 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن تۇتاس شینجیاڭدا جىلىنا ورتا ەسەپپەن قالا، اۋىلدىڭ ٴتۇرلى ەڭبەكشىلەرىنەن ٴبىر میللیون 288 مىڭ ادام ـ رەت باۋلەدى، مۇنىڭ ىشىندە وڭتۇستىك شینجیاڭ وڭىرىندە جىلىنا ورتا ەسەپپەن 451 مىڭ 400 ادام ـ رەت باۋلدى. باۋلۋعا قاتىناسقان ادامدار كەمىندە ٴبىر جۇمىستانۋ شەبەرلىگىن يگەرىپ، باسىم كوپ ساندىلارى كاسىپتىك تولىمدىلىق كۇالىگىن، كاسىپتىك شەبەرلىك دارەجە كۇالىگىن نەمەسە ارناۋلى كاسىپتىك قابىلەت كۇالىگىن الىپ، ورنىقتى جۇمىستانۋدى جۇزەگە اسىردى.

تۇرعىندار مەن جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ كىرىسى ورنىقتى ارتتى. 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن، شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوننىدا قالا ـ قالاشق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 23 مىڭ 200 يۋاننان 34 مىڭ 700 يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن اتالى ارتۋى 8.6% بولدى، اۋىل ـ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 8724 يۋاننان 13 مىڭ 100 يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن اتامالى ارتۋى 8.9% بولدى؛ شینجیاڭ ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىكتىگىنداعى قالا ـ قالاشق تۇرعىندارداڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 27 مىڭ 600 يۋاننان 40 مىڭ 700 يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن اتامالى ارتۋى 8.5% بولدى، لیان ـ دۇيدەگى تۇرعىندارداڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 13 مىڭ 900 يۋاننان 22 مىڭ يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن اتامالى ارتۋى 9.9% بولدى. تۇتاس شینجیاڭنىڭ قالا ـ قالاشقتارىندا جەكەلەر باسقارۋىنا جاتپايتىن ورىندىردا جۇمىستانعاندارداڭ جىلدىق ورتاشا ەڭبەكاقسى 53 مىڭ 500 يۋاننان 79 مىڭ 400 يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن 8.4% ارتتى؛ قالا ـ قالاشقتاردىڭ جەكەلەر باسقارۋىندىڭ ورىندىردا جۇمىستانعاندارداڭ جىلدىق ورتاشا ەڭبەكاقسى 36 مىڭ 200 يۋاننان 45 مىڭ 900 يۋانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن 5.4% ارتتى. 2018 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن وڭتۇستىك شینجیاڭ وڭىرىندە جانە بيىكتۇاندىعى 4 اۋىر كەدەي تۇان ـ الاڭدا ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىندىعى 155 مىڭ ەڭبەككۇش باسقا كاسىپ سالاسىنا ويىسىپ جۇمىستاندى ٴارى كەدەيلىكتەن ارىلدى.

شىندىق مىنانى ٴتۇسىندىردى: تاياۋ جىلداردان بەرى شینجیاڭنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇدى قامتاماسىز ەتۋ قىزمەتى كورنەكتى تابىسقا قول جەتكىزىپ، جالپى تۇلعالىق بەتالىسى تاماشا بولدى. الايدا ەكونومیكالىق داۋ نەگىزى ٴالسىز، اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ارتىق ەڭبەككۇشتەر سانى كوپ، جۇمىستانۋ شەبەرلىك دەڭگەيى تومەن بولۋ سياقتى قيىندىقتار مەن سىن ـ سايىستارعا دا ٴدوپ كەلىپ وتىرعاندىعىن دا كورە ٴبىلۋ كەرەك. كاسىپ سالاسى قۇرىلىمىن اناعۇرلىم ساپالىلاندىرۇ، ەڭبەككۇشتىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۋ، يدەيالىق كوزقاراسقا بۇرىلىس جاساۋ شینجیاڭنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇنىڭ شەشۋدەگى ۇزاق ۋاقىتتىق مىندەتتەرىنىڭ ٴبىرى.

ەكىنشى، بەلسەندى جۇمىستاندىرۇ ساياساتىن بار كۇشپەن اتقاردى

تاياۋ جىلداردان بەرى شینجیاڭ جۇمىستاندىرۇدى كەڭەيتۋگە پايدالى ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۋ ستراتەگیاسىن جاساۋعا، اتقارۋعا اناعۇرلىم باسا ٴمان بەرىپ، ٴتۇرلى جۇمىستاندىرۇدى جەبەۋ ساياساتىن دەر كەزىندە اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، ەڭبەكشىلەردىڭ ورنىقتى جۇمىستانۋىن، بايماندى جۇمىستانۋىن، ۇزاق ۋاقىت جۇمىستانۋىن جۇزەگە اسىرۋعا قۇلشىندى.

كاسىپ سالاسى قۇرىلىمىن ساپالىلاندىرىپ جۇمىستاندىرۇ قامتىمىن كەڭەيتتى. "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" قۇرىلىسى ورايىن مىقتاپ يگەرىپ، كوپ نەگىزدى كاسىپ سالاسى جۇيەسىن كەمەلدەندىردى، ٴارى داۋ كاپيتالى، تەحنيكا جانە ٴبىلىم شوعىرلانعان وزىق جاساۋ كاسىبىنە جانە جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالاسىنا باسا ٴمان بەردى، ٴارى توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك، تۇتىنۋ ەلەكترون بۇيىمى، اياق كيىم، باس كيىم، قول ساندىق، سومكا سياقتى ەڭبەك شوعىرلانعان كاسىپ سالاسىن، سوندای ـ اق ەلەكترونداى ساۋدا، مادەنيەت جاساماپازدىعى، جالپى وڭىرلىك سایاحات، سالاماتتىق بويىنشا قارتتاردى كۇتىمگە الۋ سياقتى وسى زامانعى قىزمەت وتەۋ كاسىبىن بار كۇشپەن داماتىپ، جۇمىستاندىرۇ ٴورىسىن كەڭەيتۋگە، جۇمىستاندىرۇ كولەمىن ارتتىرۋعا كۇش سالدى. 2012 ـ جىلى قۇرىلعان شینجیاڭ جۇندۇڭ ەكونومیكالىق، تەحنيكالىق اشۋ رایونى ابزال بايلىقتى كادەگە جاراتۋدى تیاناق ەتىپ، جاڭا ماتەريال، جاڭا ەنەرگیا سياقتى 6 ۇلكەن كاسىپ سالاسىن كۇش سالا داماتىپ، 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن 80 مىڭنان استام ادامدى جۇمىستاندىردى. 2014 ـ جىلدان بەرى مەملەكەت شینجیاڭنىڭ توقىماشىلىق كاسىبىن دامىتۋدى بار كۇشپەن قولدادى، تەك 2017 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن، تۇتاس شینجیاڭنىڭ توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىپ سالاسىندا 350 مىڭ ادام تىڭنان جۇمىستاندى. قاشقار ایماعى اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىن مانەرلەۋ، ەلەكترونداى ونىمدەردى قۇراستىرۋ سياقتى كاسىپ سالاسىن ٴتۇيىندى دامىتىپ، قاتىستى كاسىپورىندارداى باقشا رایوننىا ورنالاسۋعا بەلسەنە باۋرادى جانە جەتىلدىردى ٴارى اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ٴوندىرىس سەحتارىنا قاراي كەڭەيتتى. 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن اتالعان ایماقتا اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرىن مانەرلەۋ كاسىپورىنداری 210عا جەتىپ، 16 مىڭ 700 ادامدى جۇمىستاندىردى، ٴتۇرلى باقشا رایونداردا 1406 ونەركاسىپ كاسىپورنى ىرگە تەۋىپ، 84 مىڭ 100 ادامدى جۇمىستاندىردى. اقسۋ ایماعى ٴوندىرىس پەن وقىتۋدى توعىستىرۋدى كۇشەيتىپ، توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىپورىندارىنىڭ كاسىپتىك مەكتەپتەرمەن بىرلەسىپ وقىتۋىن ىلگەرىلەتىپ، 32 مىڭ 400 ادامدى جۇمىستانۋعا جەتەكتەدى.

ٴتۇيىندى قاۋىمنىڭ ورنىقتى جۇمىستانۋىنا كومەكتەستى. اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەككۇشتەرگە سول جەردە، جاقىن ماڭدا جۇمىستاندىرۇ ساياساتىن ٴتۇيىندى تۇردە اتقارىپ، جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي اۋىل ـ قىستاقتاردا "سەرىك زاۋودتارىن"، "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەحتارىن" قۇرىپ جۇمىستانۋعا باۋرادى، اۋىل ـ قىستاق ەڭبەك سەلبەستىك ۇيىمدارىنىڭ جۇمىستانۋعا جەتەكتەۋىن سۇيەمەلدەپ، كاسىپ سالاسى (ونەركاسىپ) باقشا رایوندارىندا ورنىقتى جۇمىستانۋدى ىلگەرىلەتتى، سایاحات كاسىبىن دامىتىپ جۇمىستانۋدى جەبەدى. نازاردى وڭتۇستىك شینجیاڭ وڭىرىندەگى اۋىر كەدەي 22 اۋدان مەن بيىكتۇاندىعى اۋىر كەدەي 4 تۇان ـ الاڭنا شوعىرلاندىرىپ، جۇمىستاندىرۇ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدىڭ 3 جىلدىق جوباسىن اتقاردى، 2018 ـ جىلدان 2020 ـ جىلى 6 ـ ايعا دەيىن، ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىندىعى 221 مىڭ ەڭبەككۇشتىڭ باسقا سالاعا ويىسىپ جۇمىستانۋىنا كومەكتەستى. قاشقار، حوتان 2 ایماقتا، قالا، اۋىل ارتىق ەڭبەككۇشتەرىن باسقا سالاعا ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇدىڭ 3 جىلدىق جوباسىن اتقاردى، (جالعاسى 6 ـ بەتتە)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اق تىستى كىتاپتا مىنالار كورسەتىلدى: سوڭعى جىلدارى، شینجیاڭنىڭ ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇدى قامتاماسىز ەتۋ ساياسات جۇيەسى اناعۇرلىم كەمەلدەندى، جۇمىستاندىرۇ كولەمى ۇزدىكسىز كەڭەيدى، جۇمىستاندىرۇ قۇرىلىمى اناعۇرلىم ۇيلەسىمدى بولدى، ەڭبەككۇشتەردىڭ ساپاسى كورنەكتى جوعارىلادى، تۇرعىندار مەن جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ كىرىسى ورنىقتى ارتتى. 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن، شینجیاڭدا ەڭبەكپەن جۇمىستانعان جالپى ادام سانى 11 میللیون 352 مىڭ 400 ادامنان 13 میللیون 301 مىڭ 200 ادامعا كوبەيىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن باسقا كاسىپ سالاسىنا ويىسىپ جۇمىستانعاندار 2 میللیون 763 مىڭ ادام ـ رەتتەن استى؛ قالا ـ قالاشق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 23 مىڭ 200 يۋاننان 34 مىڭ 700 يۋانعا ارتتى، اۋىل ـ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 8724 يۋاننان 13 مىڭ 100 يۋانعا ارتتى.

جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى اكەلگەن ٴتىمسىز نەپالعا باعىنتاي وتىرىپ، شینجیاڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتتى. اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىندى: 2020 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل شینجیاڭ بويىنشا كاسىپورىندارداڭ زەينەتكەرلىك، جۇمىسسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۋ سىندى 3 ٴتۇرلى قوعامدىق قامسىزداندىرۋ اقىلارىنان جيىنى 7 ميلليارد 553 میللیون يۋان كەمەيتىلىپ الىندى نەمەسە كەشىرىلدى؛ 552 مىڭ 400 ادام ٴبىر ميلليارد 695 میللیون يۋان جان باسىندىق قولداعى تابىسى 23 مىڭ 200 يۋاننان 34 مىڭ 700 يۋانعا ارتتى، اۋىل ـ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 8724 يۋاننان 13 مىڭ 100 يۋانعا ارتتى.

جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى اكەلگەن ٴتىمسىز نەپالعا باعىنتاي وتىرىپ، شینجیاڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتتى. اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىندى: 2020 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل شینجیاڭ بويىنشا كاسىپورىندارداڭ زەينەتكەرلىك، جۇمىسسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۋ سىندى 3 ٴتۇرلى قوعامدىق قامسىزداندىرۋ اقىلارىنان جيىنى 7 ميلليارد 553 میللیون يۋان كەمەيتىلىپ الىندى نەمەسە كەشىرىلدى؛ 552 مىڭ 400 ادام ٴبىر ميلليارد 695 میللیون يۋان جان باسىندىق قولداعى تابىسى 23 مىڭ 200 يۋاننان 34 مىڭ 700 يۋانعا ارتتى، اۋىل ـ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسى 8724 يۋاننان 13 مىڭ 100 يۋانعا ارتتى.

جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى اكەلگەن ٴتىمسىز نەپالعا باعىنتاي وتىرىپ، شینجیاڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتتى. اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىندى: 2020 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل شینجیاڭ بويىنشا كاسىپورىندارداڭ زەينەتكەرلىك، جۇمىسسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۋ سىندى 3 ٴتۇرلى قوعامدىق قامسىزداندىرۋ اقىلارىنان جيىنى 7 ميلليارد 553 میللیون يۋان كەمەيتىلىپ الىندى نەمەسە كەشىرىلدى؛ 552 مىڭ 400 ادام ٴبىر ميلليارد 695 میللیون يۋان ٴتۇرلى جۇمىستانۋ جاردەماقىلارىنان يگىلىكتەندى؛ قالا ـ قالاشقتا 339 مىڭ 700 ادام تىڭنان جۇمىستانىپ، 41 مىڭ 800 ادام جاڭادان شارۋاشىلىق قۇرىپ، 69 مىڭ 500 ادامدى جۇمىستانۋعا جەتەكتەپ، جۇمىستانۋ قينىشىلىعى بار 31 مىڭ 600 ادامدى جۇمىستاندىردى.

اق تىستى كىتاپتا مىنالار باسا دارىپتەلدى: شینجیاڭ ەڭبەكشىلەردىڭ نەگىزگى ۇققتارىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتىپ، ٴوز ٴوڭىرىنىڭ ٴىس جۇزىندىگىمەن ۇشتاستىرىپ، «شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوننىڭ ەڭبەكپەن قامتاماسىزداندىرۋدى باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ەرەجەسىن اتقارۋ ٴادىسى»، «شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونومیالى رایوننىڭ جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ ەڭبەك ۇقىق ـ مۇددەسىن قامتاماسىزداندىرۋ ەرەجەسى» قاتارلى جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجەلەردى، بەلگىلەمەلەردى شعارىپ، اتقارىپ، ەڭبەكشىلەردىڭ تەڭ جۇمىستانۋ، ەڭبەكاقىعا يە بولۋ، تىنىعۋ، دەمالۋ، كاسىپتىك حاۋىپسىزدىك، ٴدىني سەنىم ەركىندىگى جانە ٴوز ۇلتىنىڭ ٴتىل ـ جازۋىن قولدانۋ سياقتى ٴتۇرلى ۇققتارىن شىنايى قامتاماسىز ەتتى.

جۇڭگو ۇكىمەتى ادامدى نەگىز ەتۋگە باستان ـ اياق تاباندى بولىپ، حالقارالىق جۇمىسشى ۇيىمىنىڭ باستاماسىنا بەلسەنە ٴۇن قوستى. اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىندى: شینجیاڭ مەملەكەتتىك قاتىستى ساياساتتىق شارالارىن قاتاڭ اتقارىپ، حالقارالىق ەڭبەككەر جانە ادامدىق ۇقىق ولشەمىن بەلسەنە امالياتتا ايگىلەپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ەڭبەك ۇقىعىنان تولىق يگىلىكتەنۋىن ەڭ جوعارى دەڭگەيدە قامتاماسىز ەتىپ، ٴومىر ٴسۇرۋ ۇقىعى مەن داۋ ۇقىعىن اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدە جانە اناعۇرلىم كەڭ ماعىنادا جۇزەگە اسىرۋعا مەعىم نەگىز قالادى.